

Босна и Херцеговина
Република Српска
Слобомир П Универзитет
Слобомир, Бијељина

Bosnia and Herzegovina
Republic of Srpska
Slobomir P University
Slobomir, Bijeljina

Слобомир П Универзитет, ПФ 70 Слобомир, 76 300 Бијељина, Република Српска, Босна и Херцеговина
Тел. +387 55 231 101, 231 152, +387 53 209 621, 209 620; Факс: +387 55 231 176, +387 53 209 622
www.spu.ba info@spu.ba

ПРАВИЛНИК О САМОВРЕДНОВАЊУ

Слобомир, јул 2011.

Број: 384/11
Датум: 20.07.2011.

На основу чл. 27 став 1. тачка 3. Статута Слобомир П Универзитета, а у складу са чл. 64. став 2. тачка в) Закона о високом образовању (Сл. гласник Републике Српске бр. 73/10) на сједници, одржаној дана 20.07.2011. године Сенат Слобомир П Универзитета, усваја

ПРАВИЛНИК О САМОВРЕДНОВАЊУ

Преамбула

Током последње деценије протеклог вијека систем високог образовања у Европи нашао се под снажним притиском процеса глобализације и развоја нових технологија. На европском простору појавиле су се високошколске институције из ваневропских земаља нудећи другачије студијске програме. Суочен са овим промјенама, велики број европских високошколских институција тражио је увођење јасних европских акредитационих процедура које би постале саставни дио њихове стратегије за иступање на међународној сцени.

Полазећи од ових чињеница већина високошколских институција дошла је до закључка да је даљи развој система високог образовања у Европи и повећање његове компетитивности на интернационалној сцени условљен успостављањем интегралног система контроле квалитета (вредновања) који би обухватио све европске земље. Овакав систем треба да обезбједи транспарентност начина на који се организује високо образовање (врсте институција, начин извођења наставе, врсте диплома итд.), компатибилност појединих диплома у Европи, флексибилност у односу на диверсификоване потребе и кориснике, као и могућност поређења понуда (квалитет и релевантност дипломе). Као један од резултата ових тендеција, на заједничкој сједници европских министара образовања у Болоњи 19. јуна 1999. године, усвојена је Болоњска декларација.

Данас су у већини западноевропских земаља формиране независне агенције за вредновање, чији је основни циљ да допринесу побољшању квалитета образовних програма. За разлику од тога, у источноевропским земљама ове агенције се баве вредновањем са циљем да се на бази добијених резултата донесе и одлука о акредитацији. Основни узрок ове разлике лежи у жељи да се на неки начин успостави контрола над формирањем великог броја приватних високошколских установа до којих је дошло после промјене режима у овим земљама. У жељи да се методе евалуације и акредитације обједине на нивоу Европе успостављена је мрежа ових агенција ENQA - Европска асоцијација за осигурање квалитета у високом образовању (*European Network of Quality Assurance Agencies*).

Увод

Процес вредновања, према томе, започиње самовредновањем које се мора осмислити тако да његови резултати, уколико је то потребно, омогуће експертском тиму да настави тај процес. Спољно вредновање треба да потпомогне остварењу главног циља процеса самовредновања и вредновања, а то је побољшање квалитета високошколске установе. Да би се ово постигло, експертски тим мора имати академски и друштвени ауторитет и веома јасне захтјеве у погледу извјештаја који се од њега очекује.

Вредновање представља основну активност којом се обезбјеђује квалитет наставног процеса у високом образовању. Вредновати значи процијенити наставне и академске студије на датом предмету/програму. Предности и недостаци у образовном процесу представљају се аналитички са пратећим сугестијама за унапређење квалитета. Вредновање, у односу на субјект који врши саму вредновање, може се спроводити интерно и екстерно.

Разликује се институционално и програмско вредновање. Институционално вредновање се фокусира на управљање институцијом и њен менаџмент и то како у финансијском тако и у академском смислу. Оцјењују се циљеви, активности и приоритети. Програмско вредновање односи се на један студијски програм у оквиру кога се стиче одређени академски степен и процјењују наставни садржаји и начини њиховог извођења.

Оно што је најбитније у поступку самовредновања високошколске установе, то је да се овај процес никако не би смио претворити у процес самохвале и исказивања сопствених квалитета, без критичког осврта на недостатке и слабе тачке система. Управо евалуација ових тачака, препрека, лошег искуства и проблема на које наилази установа у свом развоју треба да допринесу њиховом разумијевању и превазилажењу од стране унутрашњих субјеката установе, којима подршку треба да пружи тим задужен за спољну оцјену квалитета кроз детаљан и свеобухватан извјештај о евалуацији.

Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређује се самовредновање и оцјењивање квалитета: студијских програма, наставног процеса и услова рада на Слобомир П Универзитету.

Правилник садржи дио о вредновању од стране студената, дио о самовредновању од стране запослених на Универзитету и дио о вредновању од стране послодавца.

Улога и циљ самовредновања (самоевалуације)

Члан 2.

Самовредновање има двоструку улогу:

- Процес самовредновања је оцјена Универзитета као колектива и могућност за повећање квалитета било које области која је дио процеса самовредновања.
- Извјештај о самовредновању обезбјеђује информације тиму за вредновање, са нагласком на стратешке и квалитетне активности у вези са пословањем.

Циљ обе улоге је да потврди и повећа способност Универзитета за побољшањем рада.

Самовредновање се састоји у систематском прикупљању административних података, спровођењу анкете међу студентима, као и модерираних разговора са студентима и наставницима, извлачење релевантних закључака и оцјена из свега тога. У припреми евалуацијских формулара учествују страни и независни експерти, што омогућава објективно постављање критеријума.

Самовредновање може да се користи као припремна фаза за екстерну евалуацију, у смислу прикупљања података који ће касније бити од користи у раду страних екстерних експерата.

У случају интерног вредновања, тренутно стање вреднује се првенствено у односу на властите планове које је дата установа претходно поставила пред себе.

Члан 3.

Поступак самовредновања и оцјењивања квалитета спроводи се у циљу провјере реализације Стратегије развоја Универзитета, Стратегије осигурања квалитета, стандарда и поступка за обезбјеђивање квалитета, функционисања система обезбјеђивања квалитета, као и побољшања квалитета студијских програма, наставног процеса и услова рада.

Резултати самовредновања и оцјене квалитета Универзитета представљају извор података за унутрашњу и спољашњу провјеру и вредновање Универзитета.

Члан 4.

Поступак за самовредновање и оцјену квалитета спроводи се периодично.

Поступак за самовредновање и оцјену квалитета спроводи се најмање једном у три године, рачунајући од дана добијене акредитације.

Поступак самовредновања на Универзитету спроводи Комисија за самовредновање. Комисију за самовредновање образује Сенат Универзитета, а на приједлог Комисије за осигурање квалитета.

Комисију за самовредновање чине представници наставног, ненаставног особља и студената.

Комисија за самовредновање се састоји од пет радних група (тимова):

- тима за праћење и унапређивање студирања, који је задужен за поступак анкетирања студената,
- тима за самовредновање запослених на Универзитету,
- тима за вредновање дипломираних студената,
- тима за самовредновање развоја Универзитета, осигурања квалитета и међународне сарадње и
- тима за самовредновање физичких ресурса, информационих система и јавности рада.

Члан 5.

Основни инструменти самовредновања и оцјене квалитета јесу упитници, који се користе у анкетама.

Вредновање од стране студената

Члан 6.

Универзитет, у поступку самовредновања, организује и спроводи анкетирање студената. Анкетирање студената је анонимно.

У анкетирању учествују само студенти који присуствују настави у вријеме које је одредио ректор. Анкетирање се спроводи у складу са посебним упутством које дају ректор и декани Универзитета.

Извјештај о вредновању од стране студената

Члан 7.

Тим за праћење и унапређење студирања, после спроведеног поступка анкетирања, обрађује податке, анализира их и припрема извјештај о резултатима поступка анкетирања студената у поступку самовредновања.

Извјештај о резултатима студентског вредновања разматрају вијећа факултета/академија катедре и о томе информишу Комисију за осигурање квалитета Универзитета.

Извјештај о резултатима студентског вредновања разматра Комисија за осигурање квалитета Универзитета и о томе обавјештава Сенат Универзитета, који усваја Извјештај.

Комисија за осигурање квалитета Универзитета предлаже одговарајуће мјере за побољшање квалитета свих параметара, који су били предмет оцјене студената.

Комисија за осигурање квалитета Универзитета образује групе које ће испитивати специфичне области као што су: менаџмент, помоћна средства, финансијска контрола, обука и усавршавање особља, студентске службе, спољњи односи, међународне активности итд.

Самовредновање запослених на Универзитету

Члан 8.

Самовредновање запослених на Универзитету обухвата наставнике, сараднике и ненаставно особље.

Самовредновање запослених на Универзитету спроводи се путем упитника, одговарајућег садржаја.

Члан 9.

Декани факултета/академија, на основу спроведеног поступка анкетирања и обрађених података од стране тима за самовредновање запослених, припремају Извјештај о резултатима поступка анкетирања запослених наставника и сарадника на Универзитету.

Ректор Универзитета, на основу спроведеног поступка анкетирања и обрађених података, припрема Извјештај о самовредновању запослених у Секретаријату Универзитета.

Извјештаји о самовредновању разматрају се на колегијумима ректора и декана и о томе обавјештавају Комисију за осигурање квалитета Универзитета.

Извјештаје о самовредновању запослених на Универзитету разматра Комисија за осигурање квалитета Универзитета.

Извјештаје о самовредновању разматра и усваја Сенат Универзитета.

Комисија за осигурање квалитета Универзитета, на основу усвојених и размотрених извјештаја, предлаже одговарајуће мјере за побољшање студијских програма, наставног процеса и услова рада запослених.

Вредновање послодаваца дипломираних студената

Члан 10.

Универзитет организује и спроводи анкетирање послодаваца дипломираних студената. Овај вид вредновања врши се на основу посебног упитника.

Ректор у сагласности и договору са деканима, на основу спроведеног поступка анкетирања и обрађених података од стране тима за вредновање дипломираних студената, саставља Извјештај о оцјени квалитета послодаваца дипломираних студената Универзитета.

Извјештај о вредновању квалитета дипломираних студената од стране послодаваца разматрају факултети/академије и о томе обавјештавају Комисију за осигурање квалитета Универзитета.

Извјештај о вредновању квалитета дипломираних студената од стране послодаваца разматра Комисија за осигурање квалитета Универзитета.

Извјештај о вредновању квалитета дипломираних студената од стране послодаваца разматра и усваја Сенат Универзитета.

Комисија за осигурање квалитета Универзитета, на основу усвојеног извјештаја о вредновању дипломираних студената, предлаже мјере за побољшање квалитета студијских програма, наставног процеса и компетенције дипломираних студената.

Вредновање развоја Универзитета, осигурања квалитета и међународне сарадње

Члан 11.

Тим за самовредновање развоја Универзитета, осигурања квалитета и међународне сарадње обрађује податке, анализира их и припрема извјештај о резултатима поступка самовредновања у овим областима.

Извјештај о резултатима разматрају вијећа факултета/академија и о томе информишу Комисију за осигурање квалитета Универзитета.
Извјештај о резултатима самовредновање развоја Универзитета, осигурања квалитета и међународне сарадње разматра Комисија за осигурање квалитета Универзитета и о томе обавјештава Сенат Универзитета, који усваја Извјештај.
Комисија за осигурање квалитета Универзитета предлаже одговарајуће мјере за побољшање квалитета свих параметара који су били предмет оцјене од стране тима за самовредновање развоја Универзитета, осигурања квалитета и међународне сарадње.

Вредновање физичких ресурса, информационих система и јавности рада

Члан 12.

Тим за самовредновање физичких ресурса, информационих система и јавности рада обрађује податке, анализира их и припрема извјештај о резултатима поступка самовредновања у овим областима.

Извјештај о резултатима разматрају вијећа факултета/академија и о томе информишу Комисију за осигурање квалитета Универзитета.

Извјештај о резултатима самовредновања физичких ресурса, информационих система и јавности рада разматра Комисија за осигурање квалитета Универзитета и о томе обавјештава Сенат Универзитета, који усваја Извјештај.

Комисија за осигурање квалитета Универзитета предлаже одговарајуће мјере за побољшање квалитета свих параметара који су били предмет оцјене од стране тима за самовредновање физичких ресурса, информационих система и јавности рада

Извјештај о самовредновању

Члан 13.

Извјештаји о резултатима вредновања студената, самовредновања запослених, вредновања квалитета дипломираних студената од стране послодаваца, самовредновања развоја Универзитета, осигурања квалитета и међународне сарадње и самовредновања физичких ресурса, информационих система и јавности рада укључују се у укупан Извјештај о самовредновању.

Члан 14.

Извјештај о самовредновању треба да омогући Универзитету да провјери квалитет својих студијских програма и квалитет диплома које студенти стичу, да омогући Универзитету да планира промјене наставног процеса, да планира будуће дјеловање у циљу општег побољшања квалитета, да пружи информације будућим послодавцима о знањима и вјештинама које студенти стичу на Универзитету.

Извјештај о самовредновању у поступку акредитације Универзитета треба да омогући рецензентима да стекну тачан увид у стању на Универзитету, у циљу формирања правилне и потпуне оцјене о квалитету Универзитета и његових студијских програма.

Члан 15.

Извјештај о самовредновању садржи податке којима Универзитет исказује:

- свој развој, организацију и функционисање;
- квалитет својих студијских програма;

- квалитет свог наставног процеса;
- квалитет научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника;
- квалитет својих наставника и сарадника;
- квалитет литературе, библиотечких и информатичких ресурса којима Универзитет располаже;
- квалитет управљања и ненаставног особља;
- квалитет простора и опреме и
- квалитет финансирања.

Члан 16.

Поступак за припремање коначног Извјештаја о самовредновању спроводи Комисија за осигурање квалитета Универзитета.

Извјештај о самовредновању минимално садржи следећа поглавља:

1. *УВОД*
 - 1.1. Историја и организација високошколске установе
 - 1.2. Примјена Болоњског процеса на високошколској установи
 - 1.3. Истраживање и научно-истраживачки и умјетнички рад
 - 1.4. Везе са окружењем, привредом и социјалним партнерима
 - 1.5. Финансирање високошколске установе
 - 1.6. Статистички подаци
2. *СПРОВОЂЕЊЕ САМОЕВАЛУАЦИЈЕ*
 - 2.1. Тим за самоевалуацију
 - 2.2. Поступак самоевалуације
3. *СТАНДАРДИ И КРИТЕРИЈУМИ*
 - 3.1. Развој и стратегија високошколске установе
 - 3.2. Управљање, унутрашње обезбјеђење квалитета и култура квалитета
 - 3.3. Процедуре за обезбјеђивање квалитета студијских програма
 - 3.4. Процедуре за оцјењивање студената
 - 3.5. Људски ресурси
 - 3.6. Квалитет физичких ресурса
 - 3.7. Информациони системи
 - 3.8. Презентација информација за јавност
 - 3.9. Међународна сарадња
4. *ЗАКЉУЧЦИ*
5. *ПРИЛОЗИ*

Члан 17.

Након спроведеног поступка самовредновања, комисија из члана 4. систематизује и обрађује добијене податке и сачињава писмени извјештај о спроведеном самовредновању, који достављају Комисији, ради давања мишљења и израде коначног Извјештаја о самовредновању.

Члан 18.

Извјештај о самовредновању доноси Комисија за осигурање квалитета Универзитета, те исти подноси на усвајање Сенату Универзитета.

Извјештај о самовредновању Универзитет доставља Министарству просвјете и културе, Комисији за акредитацију и Студентском парламенту.

Сажети извјештај о самовредновању објављује се на интернет страници Универзитета.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 19.

Измјене и допуне овог Правилника врше се на начин истовјетан његовом доношењу.

Члан 20.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења и објављује се на *web* страници Универзитета.

ПРЕДСЈЕДНИК СЕНАТА

Проф. др Десанка Тракиловић,
ректор Универзитета